

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z powództwa Bank z siedzibą w W. działający za pośrednictwem Bank (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce

przeciwko M. L.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 19 czerwca 2026 r.,

w przedmiocie skargi nadzwyczajnej Prokuratora Generalnego od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łodzi z 30 listopada 2017 r., sygn. II Nc 456/17,

podejmuje zawieszono postępowanie.

[kf]

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2024 r. r., II NSNc 308/23 zawiesił postępowanie w rozpatrywanej sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. *per analogiam*, z uwagi na konieczność przeprowadzenia zmian legislacyjnych usuwających wady procesowe określone w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Wielka Izba) z 21 grudnia 2023 r., C-718/21 oraz w wyroku pilotażowym Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 23 listopada 2023 r. Wałęsa przeciwko Polsce (skarga nr 50849/21), w terminie tam zakreślonym.

Sąd Najwyższy stwierdza, co następuje:

Wobec naruszającego zasadę lojalnej współpracy, niewykonania przez ustawodawcę wyżej wskazanych orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, postępowanie w sprawie należało podjąć.

W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19, mającej moc zasady prawnej, Sąd Najwyższy przypomniał, że podstawą funkcjonowania Unii Europejskiej jest wzajemne zaufanie państw członkowskich, w szczególności przez przestrzeganie prawa UE. Z tego względu, zgodnie z zasadą lojalnej współpracy wyrażoną w art. 4 ust. 3 akapit pierwszy Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE C 202 z 2016 r., s. 13) – Państwa Członkowskie zapewniają na swym terytorium stosowanie i poszanowanie prawa Unii oraz podejmują w tym celu środki służące zapewnieniu wykonania zobowiązań wynikających z traktatów lub aktów instytucji Unii.

Sąd Najwyższy stwierdza, że również w okresie poprzedzającym wydanie wyżej wskazanych wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, sędziowie Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, mając na celu umożliwienie ustawodawcy dostosowanie ustawodawstwa do standardów prawa europejskiego, w reakcji na uchwałę składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., powstrzymywali się od orzekania, co spowodowało konieczność wyznaczania do składów w tej izbie, sędziów z Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (zob. postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 2 marca 2020 r., I NSW 1/20; postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 lutego 2020 r., I NO 3/20; z 26 lutego 2020 r., I NO 190/19; z 26 lutego 2020 r., I NSP 2/20; z 26 lutego 2020 r., I NSP 200/19; z 19 marca 2020 r., I NSP 11/20; z 19 marca 2020 r., I NSP 14/20; z 19 marca 2020 r., I NSP 15/20; z 19 marca 2020 r., I NSP 8/20; z 23 marca 2020 r., I NSW 4/20; z 30 marca 2020 r., I NSW 7/20; z 13 lutego 2020 r., I NO 187/19; z 23 marca 2020 r., I NSW 4/20; z 30 marca 2020 r., I NSW 7/20), jak również sędziowie Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych składali liczne żądania ich wyłączenia ze spraw, na skutek wydanego 8 listopada 2021 r. wyroku Europejskiego Trybunału

Sprawiedliwości w sprawie *Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce* (skargi nr 49868/19 i 57511/19).

Sąd Najwyższy dalej stwierdza, że po wydaniu wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 21 grudnia 2023 r., C-718/21 oraz wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 23 listopada 2023 r. *Wałęsa przeciwko Polsce* (skarga nr 50849/21), w wielu wypowiedziach orzeczniczych (zob. między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z: 5 marca 2024 r., I NKRS 76/21; 19 marca 2024 r. I NKRS 7/23, I NKRS 34/23, I NKRS 45/23, I NKRS 70/23; 20 marca 2024 r., I NKRS 8/23, I NKRS 44/23, I NKRS 59/23, I NKRS 69/23, I NKRS 82/23, I NKRS 93/23; 26 marca 2024 r., II NSKP 55/23, II NSKP 70/23; 9 kwietnia 2024 r., II NSNc 242/23, II NSNc 258/23; II NSNc 345/23; 23 kwietnia 2024 r. II NSNc 167/23; II NSNc 280/23; II NSNc 291/23, II NSNc 308/23; 8 maja 2024 r., II NSNc 18/24; 22 maja 2024, III CB 28/24; 8 lipca 2024 r.: I NSW 21/24, NSW 36/24; 9 lipca 2024, I NSW 23/24; 18 lipca 2024 r, II NSK 2/24, II NSK 39/24; II NSNc 397/23, II NSNc 414/23, II NSNc 430/23, II NSNc 446/23; II NSNc 456/23, II NSNc 469/23, II NSNc 478/23; II NSNc 491/23, II NSNc 503/23; 27 sierpnia 2024 r., I NSW 50 /24, 3 września 2024, I NSW 51/24), jak również w zdaniach odrębnych sędziów Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (zob. m.in. zdania odrębne SSN Leszka Boska i zdania odrębne SSN Grzegorza Żmija do uchwał pełnego składu Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych: z 3 września 2024 r., I NSW 44/24; z 3 września 2024 r., I NSW 49/24; z 14 maja 2025 r., I NSW 3/25; z 1 lipca 2025 r., I NSW 9779/25, a także zdanie odrębne SSN Grzegorza Żmija do uchwały i uzasadnienia składu połączonych Izb Sądu Najwyższego: Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych i Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych z dnia 3 grudnia 2025 r., I NZP 7/25), Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał na konieczność dokonania przez ustawodawcę zmian prawa, celem wykonania wyżej powołanych wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Dalej Sąd Najwyższy stwierdza, że pominął wydane 23 października 2023 r. postanowienie Sądu Najwyższego w sprawie I NZ 19/24, które wydane zostało nie tylko z rażącym naruszeniem art. 394¹ § 1 i § 1¹ k.p.c., ale w rzeczywistości wydane zostało bez podstawy prawnej, także dlatego, że postanowienie to

w sposób ostentacyjny dewastuje cały dotychczasowy dorobek orzecznicy Sądu Najwyższego, wskazujący jednoznacznie, że orzeczenia Sądu Najwyższego, ze względu na jego pozycję ustrojową nie podlegają zaskarżeniu zażaleniem (zamiast wielu zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 września 2020 r., V CO 96/20).

W związku z naruszającym zasadę lojalnej współpracy niewykonaniem przez ustawodawcę wyżej wskazanych orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w określonym terminie, jak i w terminie dodatkowym, a także w związku z brakiem wiarygodnych informacji o perspektywie wprowadzenia wymaganych zmian legislacyjnych usuwających stwierdzone wady procesowe, Sąd Najwyższy stwierdza, że dalsze oczekiwanie na ich usunięcie przez ustawodawcę nie jest celowe i może skutkować naruszeniem innych wartości i obowiązków prawnych. Rzetelne rozpoznanie sprawy powinno bowiem nastąpić w rozsądnym terminie.

W dniu 15 maja 2026 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, działając na podstawie art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 9a ust. 1 i art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 1186) oraz art. 29a ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. 2026, poz. 513) kwalifikowaną większością 3/5 głosów powołał 15 sędziów do Krajowej Rady Sądownictwa.

W tej sytuacji, Sąd Najwyższy uznał, że podjęcie na podstawie art. 180 § 1 pkt 4 k.p.c. *per analogiam* zawieszono postępowania jest uzasadnione.

[kf]

[r.g.]